

Organizacja i dokumentowanie

procesu edukacyjnego uczniów
z umiarkowaną niepełnosprawnością
intelektualną

Nasza agenda

2

Analiza – diagnoza - fakty

Analiza/diagnoza, która wskaże proste rozwiązania, otwierające drogę do praktycznych działań, a jej mocną stroną będzie bardzo skuteczna metoda małych kroków.

Cele:

Uzyskać kontrolę nad działaniami ucznia, co zwiększy jego sprawczość i uważność.

Maksymalne upraszczanie rzeczy, które pozwoli na działanie ucznia w oparciu o jego zasoby

Niepełnosprawność intelektualna

Jest podstawowym, dominującym lub współwystępującym objawem wielu chorób o zróżnicowanej etiologii. Często powstaje w efekcie różnych procesów patologicznych, które wpływają na funkcjonowanie człowieka, prowadząc do znacznego zmniejszenia sprawności intelektualnej i zdolności przystosowania społecznego.

!!! Należy pamiętać, że nie jest to odrębna jednostka nozologiczna.

(Namysłowska I. [red], *Psychiatria dzieci i młodzieży*, PZWL, W – wa, 2005).

W kierunku refleksji

Mózg jest bardzo plastyczny i dzięki intensywnej pracy terapeutycznej możemy znacznie poprawić funkcjonowanie intelektualne uczniów.

Przyroda nam podpowiada, że sowa potrafi się ukryć nawet w motylku, żeby ją dostrzec, wystarczy tylko prawidłowo ukierunkować swoją obserwację ☺.

Czy Państwu udało się dostrzec sowę ????, w dziecku, które jest Państwa uczniem?

Sylwetka ucznia z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną

4

Komunikacja

Duże trudności w przekazie słownym oraz odbiorze informacji słownej, ubogi słownik bierny i czynny.

Procesy poznawcze

Znaczne ograniczenie w ich funkcjonowaniu, dostrzeganie głównie cech konkretnych, a pomijanie ważnych.

Procesy emocjonalno - społeczne

Słaba kontrola emocji i popędów, maksymalny poziom dojrzałości społecznej i emocjonalnej na poziomie 7 - 10 – latka.

Myślenie

Dominuje konkretno – obrazowe, o charakterze nieoperacyjnym, sztywność myślenia.

Motoryka

Poważnie opóźniony rozwój ruchowy, ruchy niezgrabne, wolne tempo pracy.

Potrzeby

Obecność i ustawiczne wsparcie ze strony drugiej osoby w planowaniu, funkcjonowaniu, działaniu, każdego dnia, prawie w każdej sytuacji.

1.

2.

<http://noizz.pl/spoleczenstwo/fotograf-dal-aparat-corce-z-zespolem-downa-jak-rozni-sie-ich-spojrzenie-na-swiat/9v02zc0>

W kierunku refleksji

Interesujące różnice w postrzeganiu otaczającej rzeczywistości między osobami z normą, a osobami z niepełnosprawnością intelektualną ilustrują zdjęcia umieszczone na slajdzie.

Ten sam kadr – zdjęcia zamieszczone u góry wykonała osoba z normą intelektualną, zdjęcia umieszczone na dole, wykonała osoba z niepełnosprawnością intelektualną.

Myślenie czy działanie

- ❑ Rozwój myślenia zaczyna się od **czynności konkretnych**, od działania w rzeczywistości materialnej.
- ❑ Interioryzacja (uwewnętrznianie), czynności konkretnej prowadzi do **czynności wyobraźniowej**. Dziecko wykonuje czynności w myśli, ale związane są one ściśle bądź bezpośrednio z konkretną sytuacją.
- ❑ Proces interioryzacji prowadzi dalej do **myślenia abstrakcyjnymi operacjami**.

Celem edukacji ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym jest:

- **budowanie jego tożsamości,**
- **rozwijanie autonomii i poczucia godności,**
- **wdrażanie do funkcjonowania społecznego, do rozumienia i przestrzegania norm społecznych,**
- wyposażenie ucznia w umiejętności i wiadomości, które **pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby.**

Adam – absolwent naszej szkoły

- Akceptuje w sobie (w swoim zachowaniu):...,
- Wie nad czym powinien pracować:.....
- Samodzielnie potrafi:...
- Zna, rozumie i przestrzega normy społeczne:...
- Posiada wiedzę i umiejętności, które pozwalają mu na niezależność:.....

Nasz serwis/nasze zasoby

Podstawa
programowa

Możliwość
dostosowania
wymagań

Różne metody
i sposoby pracy

Różne sposoby
sprawdzania
i oceniania

Środowisko

Treści nauczania to **otwarty zestaw sytuacji i ról społecznych**, w których może znaleźć się uczeń.

Nauczyciel ma prawo do wyboru, w tym zawężania lub poszerzania, **treści nauczania uwzględniając możliwości ucznia oraz jego potrzeby**.

Po pierwsze wybieramy treści, które „pomogą” uczniowi być **samodzielnym i niezależnym**.

Formy zajęć dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym

W szkole podstawowej wyodrębnia się:

1) zajęcia edukacyjne:

a) funkcjonowanie osobiste i społeczne,

b) zajęcia rozwijające komunikowanie się,

c) zajęcia rozwijające kreatywność,

d) wychowanie fizyczne,

e) etyka;

2) zajęcia rewalidacyjne.

	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	5	5	5	25
2.	Język obcy nowożytny	3	3	3	3 } + 2 ⁸⁾ 2	3 } + 2 ⁸⁾ 2	15 } + 4 ⁸⁾ 4
3.	Drugi język obcy nowożytny ⁹⁾	-	-	-			
4.	Muzyka	1	1	1	1	-	4
5.	Plastyka	1	1	1	1	-	4
6.	Historia	1	2	2	2	2	9
7.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	-	2	2
8.	Przyroda	2	-	-	-	-	2
9.	Geografia	-	1	1	2	1	5
10.	Biologia	-	1	1	2	1	5
11.	Chemia	-	-	-	2	2	4
12.	Fizyka	-	-	-	2	2	4
13.	Matematyka	4	4	4	4	4	20
14.	Informatyka	1	1	1	1	1	5
15.	Technika	1	1	1	-	-	3
16.	Wychowanie fizyczne	4	4	4	4	4	20
17.	Edukacja dla bezpieczeństwa	-	-	-	-	1	1
18.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	1	5
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		24	25	25	32+ 2⁸⁾	31+ 2⁸⁾	137+4⁸⁾

Nazwa zajęć edukacyjnych uczniów z umiarkowaną NI	Wymiar godzin	Nazwa zajęć edukacyjnych uczniów z normą intelektualną	Wymiar godzin
Funkcjonowanie osobiste i społeczne	6 godzin	Historia	2
		Matematyka	2
		Biologia	1
		Geografia	1
Zajęcia rozwijające komunikowanie się	2 godziny	Język polski	2
Zajęcia rozwijające kreatywność	13 godzin	Język obcy nowożytny	3
		Technika	1
		Muzyka	1
		Plastyka	1
		Informatyka	1
		Matematyka	2
		Język polski	3
		Zajęcia z wychowawcą	1
Wychowanie fizyczne	4 godziny	Wychowanie fizyczne	4

Podstawa programowa

Ja członek społeczności lokalnej:

Poznanie ważnych i ciekawych miejsc w swojej miejscowości:

Treści/umiejętności:

- zna nazwę swojej miejscowości,
- wymienia kilka ważnych miejsc w swojej miejscowości,
- wskazuje, co w swojej miejscowości podoba mu się najbardziej,
- podaje jedną rzecz, co może zrobić, żeby była piękniejsza.

Podstawa programowa (geografia klasa 6):

„Mała ojczyzna”: obszar, środowisko geograficzne, atrakcyjność, tożsamość.

Treści/umiejętności:

- określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną”,
- rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne i decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”,
- przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność „małej ojczyzny”, jako miejsca zamieszkania,
- identyfikuje się z „małą ojczyzną” i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego i jej rozwój.
- Wyszukuje w Internecie informacje o swojej miejscowości.

Adam

Kasia

Janek

Ola

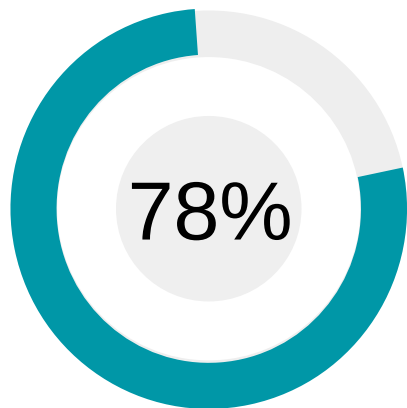

Franek

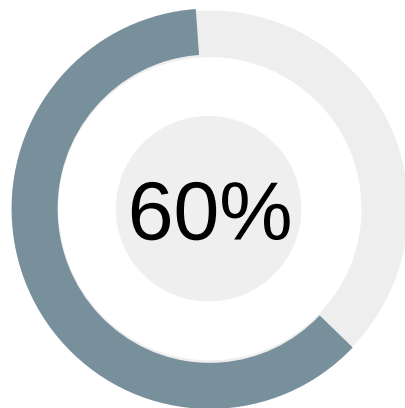
Klasa 6

Różne zadania w ramach pracy samodzielnej i oceniania

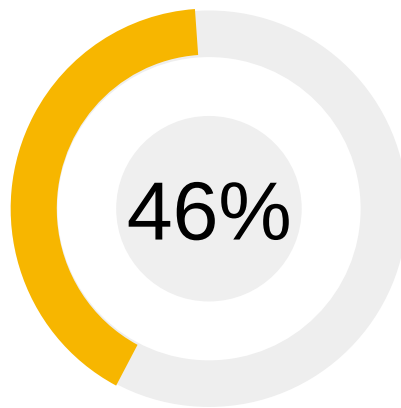
Janek

Przygotowuje rozprawkę na temat działań, które proponuje podjąć w celu podniesienia atrakcyjności „Małej ojczyzny”.

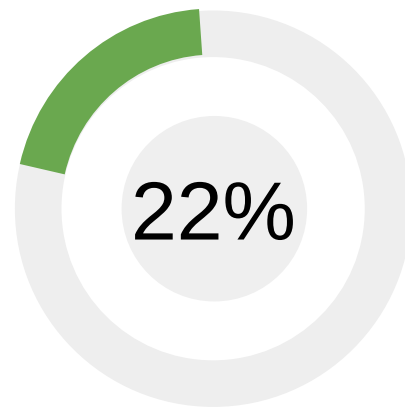
Ola, Franek

Przedstawiają w formie prezentacji multimedialnej lub wypracowania atrakcyjności „Małej ojczyzny”, jako miejsca zamieszkania.

Kasia

Udziela odpowiedzi na pytania dotyczące różnych aspektów „Małej ojczyzny”.

Adam

Układa zdania z rozsypanki wyrazowej o „Małej ojczyźnie” lub wybiera ze zbioru zdjęć te, które przedstawiają atrakcje rodzinnej miejscowości.

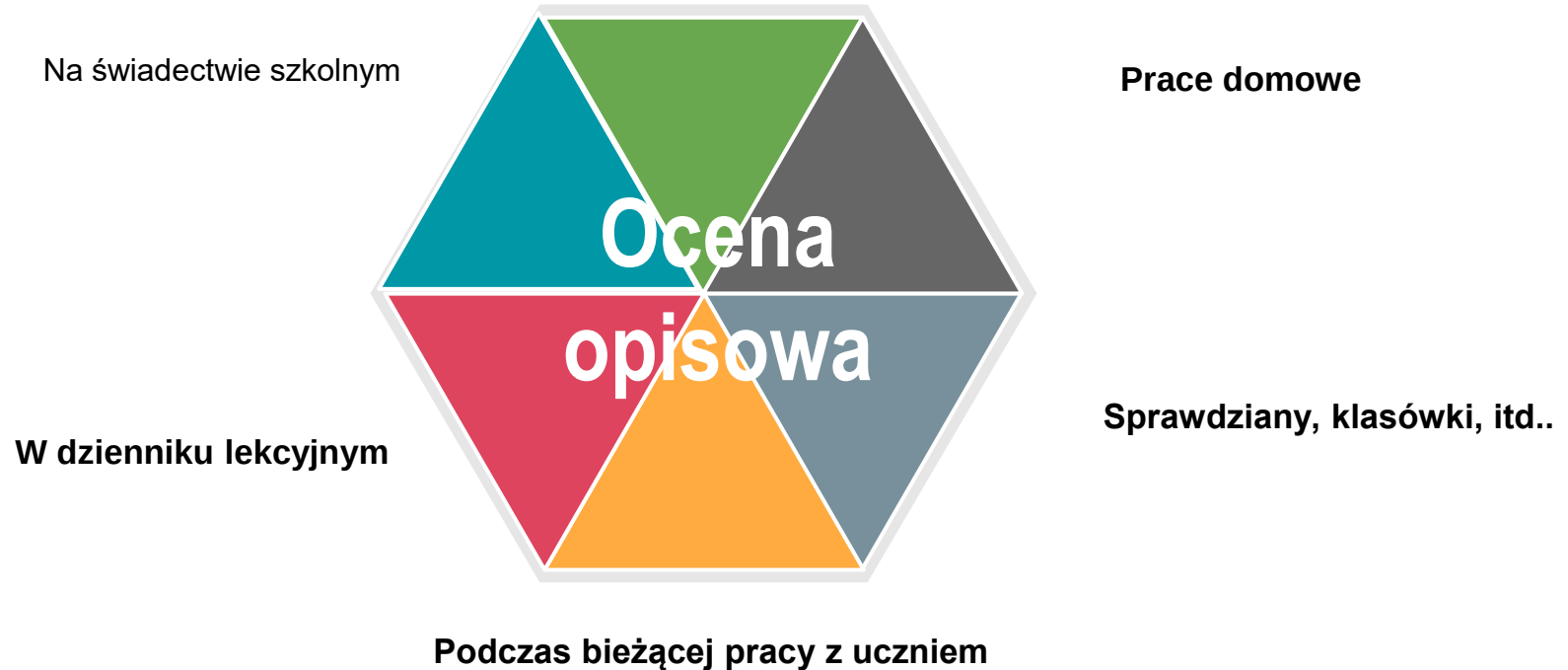

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

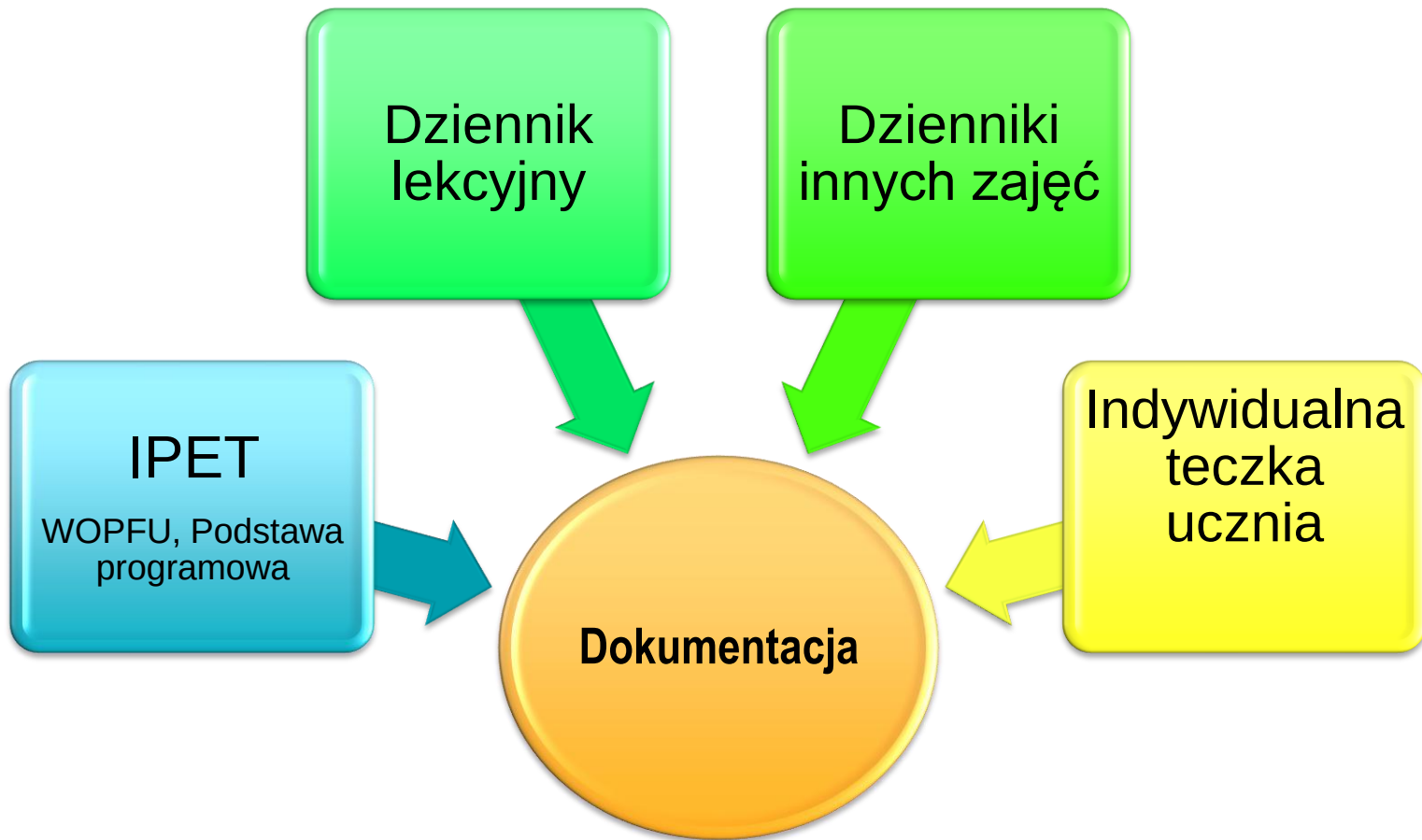
”..... Zgodnie z § 8 ust. 4 rozporządzenia MEN z 29 sierpnia 2019 r. bieżące oceny opisowe, śródroczne i roczne opisowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz śródroczne i roczne opisowe oceny klasyfikacyjne z zachowania, sporządzone komputerowo w postaci wydruku podpisanego przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne albo wychowawcę klasy, można dołączyć do dziennika lekcyjnego, co jest równoznaczne z wpisem do dziennika lekcyjnego....”

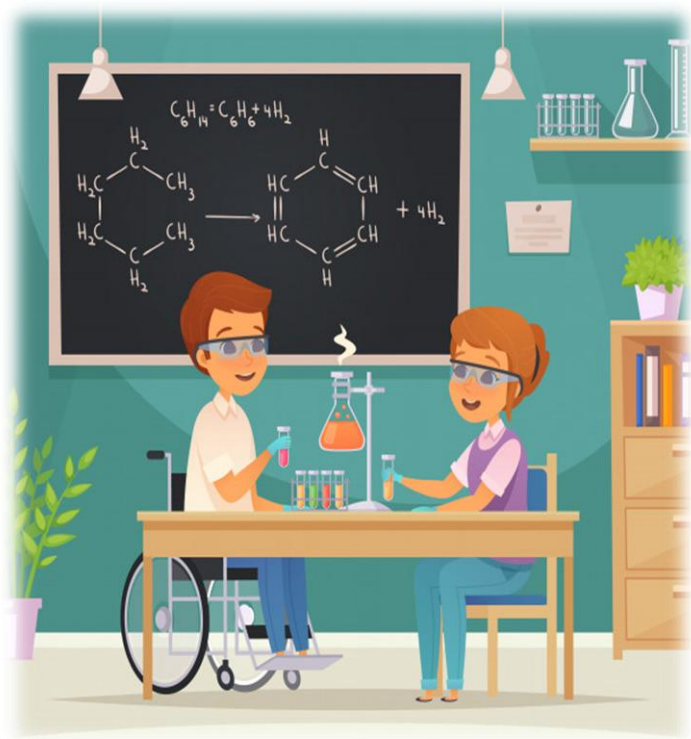
Ocenianie uczniów

z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną

Wszystkie, nawet niewielkie, postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu. Ocenianie bieżące funkcjonowania ucznia prowadzone jest podczas spotkań zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO - TERAPEUTYCZNY

Realizowany w bezpośrednim kontakcie z
uczniem

(-) Violetta Florkiewicz

Przepisy, akty prawne....

- **Obwieszczenie MEN z dnia 9 lipca 2020**

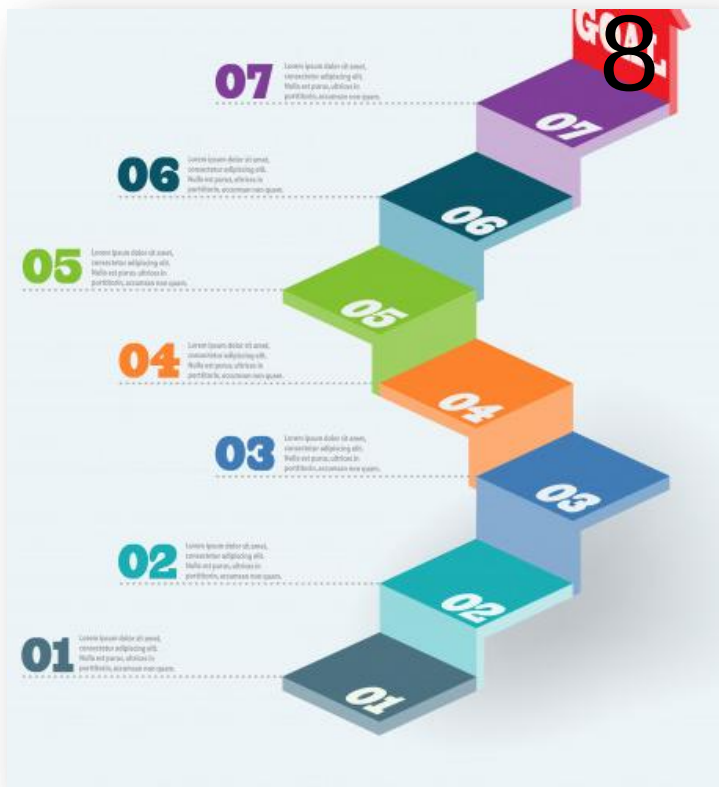
w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu **Rozporządzenia MEN z dnia 9.08. 2017 i 26.07. 2018** w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,

- **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹) z dnia 29 sierpnia 2019 r.**

zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji,

- **OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 lipca 2020 r.**

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9.08. 2017** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

IPET od kuchni

Obwieszczenie z dnia 9 sierpnia 2020

w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach

§ 6.1. otrzymuje brzmienie

Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny określa:

1. **Zakres i sposób dostosowania programu edukacyjnego oraz wymagań edukacyjnych** do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem.
2. **Zintegrowane działania** nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także wychowawców, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania, w tym w zależności od potrzeb na komunikowanie się ucznia z otoczeniem z użyciem wspomagających lub alternatywnych metod komunikacji AAC oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu przedszkolnym lub szkolnym, w tym przypadku:
 - a. **ucznia niepełnosprawnego** – działania o charakterze rewalidacyjnym,
 - b. **ucznia niedostosowanego społecznie** - działania o charakterze resocjalizacyjnym,
 - c. **ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym** – działania o charakterze socjoterapeutycznym.
3. **Formy i okres udzielania** uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz **wymiar godzin**, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.
4. **Działania wspierające rodziców ucznia** oraz, w zależności od potrzeb zakres współdziałania z poradniami ppp, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami, podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, również ze SOSzW, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi i młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii.

Obwieszczenie z dnia 9 sierpnia 2020

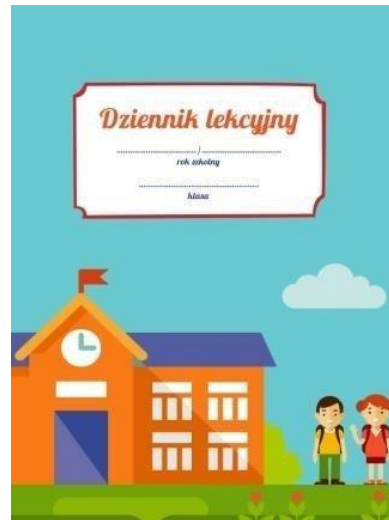
w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach

§ 6.1. otrzymuje brzmienie

Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny określa:

5. **Zajęcia rewalidacyjne**, resocjalizacyjne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a także działania z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego i sposoby realizacji tych działań.
 - W przypadku klas VII i VIII – zajęcia z doradztwa zawodowego,
 - Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
6. **Zakres współpracy nauczycieli, specjalistów, wychowawców grup wychowawczych z rodzicami** ucznia w realizacji przez przedszkola, oddziały przedszkolne, szkoły, placówkizadań wymienionych w § 5.
7. **W przypadku uczniów niepełnosprawnych - w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia** do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystania technologii wspomagającej w kształceniu.
8. W zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz wynikających z WOPFU wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego lub **zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupach maks. 5.**

Dziennik lekcyjny

Rozp. MEN w sprawie prowadzenia przez szkołę dokumentacji przebiegu nauczania ... z dnia 29 sierpnia 2019 r.

§ 8. 1. Szkoła prowadzi dla każdego oddziału dziennik lekcyjny, w którym dokumentuje się przebieg nauczania w danym roku szkolnym.

W przypadku, gdy w oddziale szkoły ogólnodostępnej jest uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym nauczyciel prowadzi dwa dzienniki lekcyjne: dla oddziału i dla ww. ucznia.

Taki sposób dokumentowania przebiegu nauczania wynika z konieczności pełnienia przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego nad **realizacją podstaw programowych**. W ww. oddziale realizowane są dwie podstawy programowe.

Dziennik lekcyjny

Współorganizowanie kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w oddziale ogólnodostępnym, wiąże się z jednoczesną realizacją dwóch podstaw programowych i wynikających z nich, różnych zajęć edukacyjnych.

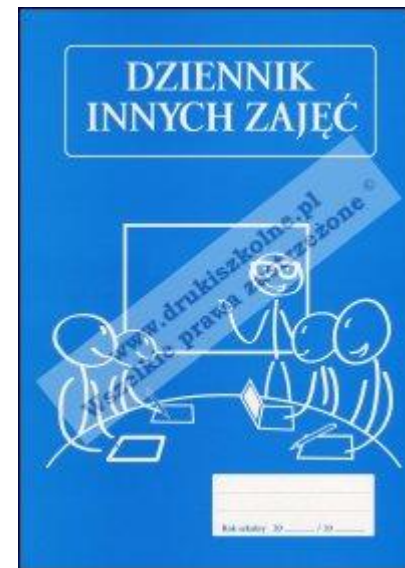
Wspomniana sytuacja wymaga rozwiązań, których szczegółowo nie przewidują przepisy.

W praktyce szkolnej pod numerem przypisanym dla opisanego ucznia zakłada się dodatkowy dziennik, w którym dokumentowane są jego zajęcia edukacyjne (tematy poszczególnych lekcji).

Na przykład w czasie, gdy klasa realizuje zajęcia z zakresu edukacji polonistycznej uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym może realizować treści z zakresu zajęć rozwijających komunikowanie się.

W przypadku prowadzenia dziennika elektronicznego jego funkcjonalność może pozwolić na dokumentowanie równoległych zapisów dla ucznia z niepełnosprawnością i dla pozostałych uczniów, w jednym dzienniku klasy.

Dziennik innych zajęć

Rozporządzenia MEiN

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

Osoby udzielające pomocy psychologiczno – pedagogicznej prowadzą dokumentację zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust.2 pkt. 5 ustawy.

Rozporządzenie MEN z dnia 29.08.2019 roku

w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

Co wynika z rozporządzenia z dnia 29.08.2019
(wybrane paragrafy) oraz proponowane
działania dla nauczycieli?

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

§ 11.1.

*Przedszkole, szkoła i placówka prowadzą **dzienniki innych zajęć**, niż zajęcia wpisywane odpowiednio do dziennika zajęć przedszkola, dziennika lekcyjnego, dziennika zajęć w świetlicy, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością dokumentowania przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, **w szczególności zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej** oraz zajęć opiekuńczych i wychowawczych wynikających z potrzeb i zainteresowań uczniów, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karty Nauczyciela.*

Propozycja działań/sposób dokumentowania:

- Realizując ten punkt z rozporządzenia nauczyciele prowadzący zajęcia z pomocy psychologiczno – pedagogicznej powinni założyć **dzienniki innych zajęć**, w których będą mogli dokumentować prowadzone w tym zakresie zajęcia.

Co wynika z rozporządzenia z dnia 29.08.2019
(wybrane paragrafy) oraz proponowane
działania dla nauczycieli?

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

§ 11.3

Do dziennika innych zajęć wpisuje się:

- w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona uczniów,
- indywidualny program pracy z uczniem, w przypadku zajęć grupowych program pracy grupy,
- tygodniowy rozkład zajęć,
- daty, czas trwania oraz temat przeprowadzonych zajęć,
- ocenę postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy,
- obecność uczniów na zajęciach.

Przeprowadzenie zajęć nauczyciel potwierdza podpisem.

Indywidualna teczka ucznia

§ 19.

Przedszkole, szkoła i placówka gromadzi w indywidualnej teczce, dla każdego dziecka, ucznia, słuchacza lub wychowanka objętego pomocą psychologiczno – pedagogiczną dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez:

pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także inna dokumentacje związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Propozycja działań/sposób dokumentowania:

- Realizując ten punkt z rozporządzenia wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną zakłada indywidualną teczkę ucznia i gromadzi w niej dokumentację związaną z realizacją tej pomocy.

Dokumenty:

Indywidualnateczka ucznia:

- forma teczki jest dowolna, gdyż nie reguluje jej rozporządzenie: może być to zatem segregator, portfolio, skoroszyt, itp..
- zawartość teczki jest regulowana rozporządzeniem i szczegółowo została omówiona na następnym slajdzie.

Co wynika z rozporządzenia z dnia 29.08.2019
(wybrane paragrafy) oraz proponowane
działania dla nauczycieli?

Uzasadnienie do..... § 19.

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

1. dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez: pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę,
2. inną dokumentację związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

W uzasadnieniu MEN inna dokumentacja oznacza wszelką dokumentację związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej np. :

- ustalenia dotyczące rodzaju i wymiaru zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- powiadomienia dla rodziców oraz ich zgody,
- dokumentowanie postępów w zakresie prowadzonych zajęć specjalistycznych lub dydaktyczno – wyrównawczych ucznia,
- informacja dotycząca sposobów dostosowania wymagań do potrzeb uczniów, które stosują poszczególni nauczyciele w bieżącej pracy z uczniem,
- przykładowe propozycje „dostosowań” wykorzystywane podczas bieżącej pracy z uczniem.

Indywidualna teczka

Dokumentacja badań,
czynności
uzupełniających
prowadzonych przez
specjalistów oraz inna
dokumentacja związana
z udzielaniem pomocy
psychologiczno –
pedagogicznej

Dziennik innych zajęć

Program pracy
indywidualny lub grupowy

Ocena postępów ucznia

Wnioski do dalszej pracy

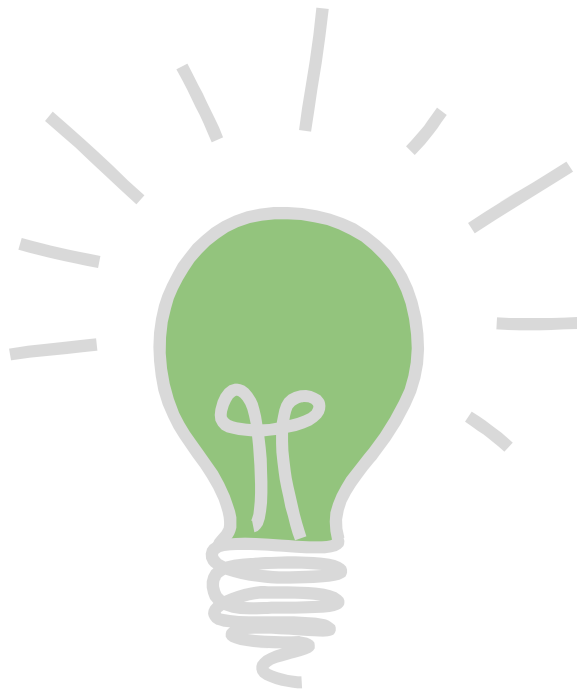
uwzględnia się
w planowaniu form pomocy

Na podsumowanie

Organizacja procesu kształcenia uczniów z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną – od strony kuchni

Przepis – sposób wykonania

1

Organizację przygotuj w oparciu o dostępne składniki, czyli mocne strony ucznia wynikające z diagnozy funkcjonalnej oraz odpowiednio dostosowane metody pracy i środki dydaktyczne.

2

Zachowaj dokładne proporcje składników: możliwości ucznia a ilość treści edukacyjnych.

3

Dodaj dużą ilość działań rewalidacyjnych, żeby funkcjonowanie ucznia miało coraz pełniejszy smak samodzielności.

4

Współpracuj, starannie połącz działania rodziców, nauczycieli i specjalistów.

Dokumentacja związana z procesem edukacyjnym uczniów z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną

1

IPET – opracowany w oparciu o WOPFU i podstawę programową

2

Dziennik lekcyjny

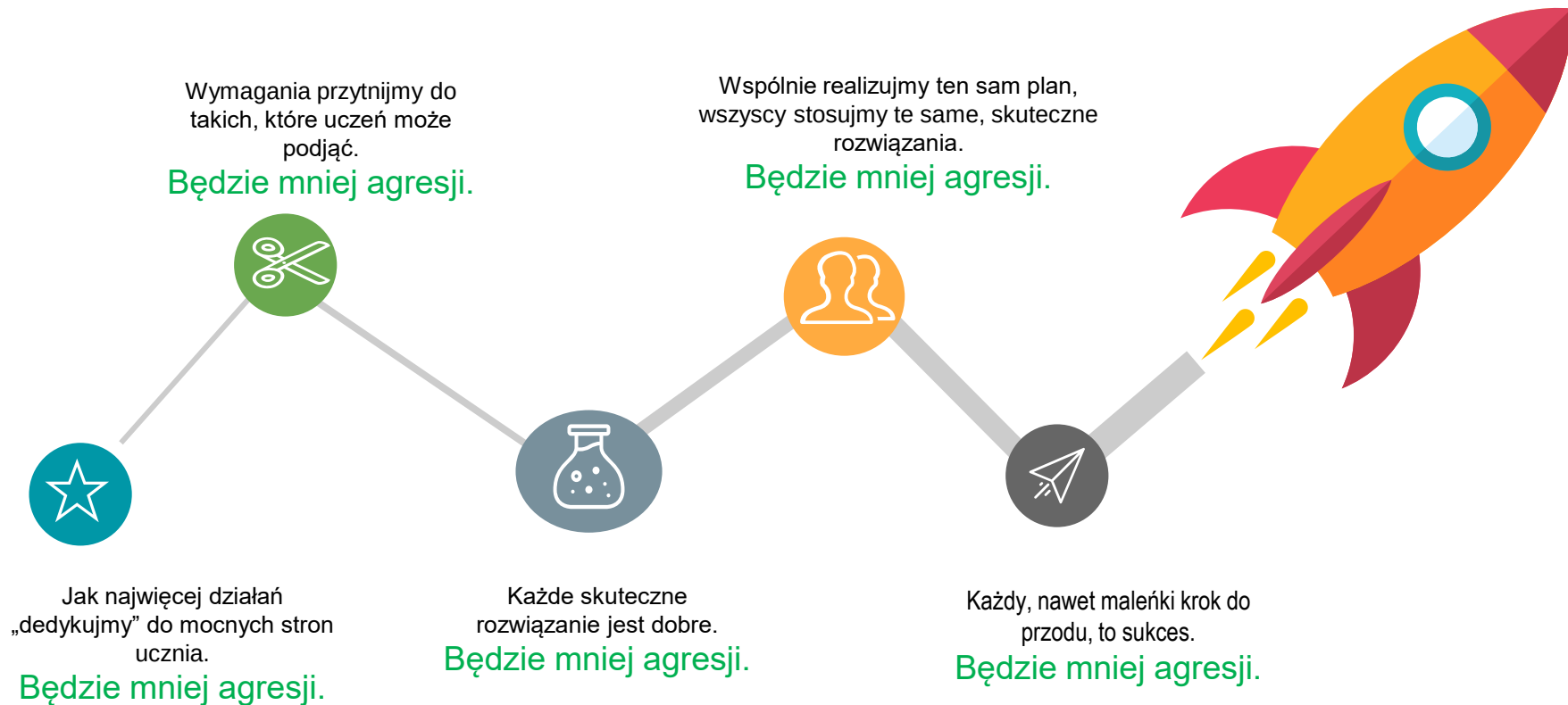
3

Dziennik innych zajęć (rewalidacyjnych, z pomocy psychologiczno – pedagogicznej)

4

Indywidualnateczka ucznia

5 kroków do „wysłania” agresji w kosmos

Dziękuję za wspólne spotkanie
i zapraszam na zimową herbatkę ☺

